

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/213809 - 374126

op de op 21 december 2023 ontvangen aanvraag van Stichting Trudo om een ontheffing krachtens artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De activiteiten gaan over het vervangen van de kozijnen en het toevoegen van spouwisolatie, uitgevoerd aan Den Bult 7, 9, 11, 13, 14, 76 – 82 (even nummers), 86, 90, 92, 98 – 108 (even nummers) en 112, 114 en 116, 5615, te Eindhoven.

plaats / datum
's-Hertogenbosch,
13 maart 2024

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer H. Janssen
Clustermanager

BESLUIT

Onderwerp

Op 21 december 2023 hebben wij van Stichting Trudo een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming. De ontheffing is gevraagd voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, door het uitvoeren van het vervangen van de kozijnen en het toevoegen van spouwisolatie. Deze activiteiten vinden plaats aan Den Bult 7, 9, 11, 13, 14, 76 – 82 (even nummers), 86, 90, 92, 98 – 108 (even nummers) en 112, 114 en 116, 5615, te Eindhoven.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing,

- I. aan Stichting Trudo, Torenallee 34, 5617 BD, Eindhoven, de gevraagde ontheffing te verlenen, op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten en rustplaatsen of het wegnemen van nesten van de:
 - **gierzwaluw** (*Apus apus*);
 - **huismus** (*Passer domesticus*);
 - artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor het opzettelijk verstoren van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);
 - artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);voor de periode van 1 september 2024 tot en met 28 februari 2026;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze betrekking heeft op de soorten als bedoeld onder I., deel uitmaken van deze ontheffing;
- III. aan de ontheffing voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 2.7 'Voorschriften';
- IV. dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van dit besluit:
 - a. Nader ecologisch onderzoek, opgesteld door: Econsultancy, rapportnummer: 17895.020, datum: 1 november 2023 (hierna: nader onderzoek)
 - b. Activiteitenplan opgesteld door: Econsultancy, rapportnummer: 17898.028, datum: 21 december 2023 (hierna: activiteitenplan)
 - c. Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
 - d. Bijlage 2: locatie(s) van de maatregelen
 - e. Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Is dit besluit aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Is het besluit niet rechtstreeks aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u alleen een bezwaarschrift indienen als het besluit directe gevolgen voor u heeft. Verstuur uw bezwaarschrift binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor: rechtspraak.nl/bestuursrecht.

INHOUDSOPGAVE

Besluit.....	2
Procedurele overwegingen	5
Inhoudelijke overwegingen.....	6
1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming	6
1.1 <i>Inwerkingtreding Omgevingswet</i>	6
1.2 <i>Overgangsrecht Omgevingswet</i>	6
1.3 <i>Beschermingsregimes</i>	6
1.4 <i>Interim omgevingsverordening Noord-Brabant</i>	7
2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep.....	8
2.1 <i>Aangevraagde activiteiten</i>	8
2.2 <i>Onderzoek soorten</i>	8
2.3 <i>Mogelijke effecten op beschermde soorten</i>	8
2.4 <i>Alternatievenafweging</i>	9
2.5 <i>Belang van de aanvraag</i>	10
2.6 <i>Maatregelen</i>	10
2.7 <i>Voorschriften</i>	12
3. Conclusie.....	14
Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie.....	15
Bijlage 2. Locatie van de maatregelen	17
Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten	18

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

Aanvraag

Op 21 december 2023 hebben wij van Stichting Trudo een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/213809.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als dit aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

De aanvraag bevat voldoende informatie voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor en ontheffing is gevraagd.

Overige regelgeving

Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen. Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan soortenbescherming op grond van de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

1.1 Inwerkingtreding Omgevingswet

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Met deze wet voegt de overheid de regels voor de fysieke leefomgeving samen. De Wet natuurbescherming is opgegaan in de Omgevingswet.

Met het ingaan van de Omgevingswet veranderen onder meer de benamingen van wetsinstrumenten. Zo is bijvoorbeeld de benaming voor een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming (artikelen 3.3, 3.8 en 3.10) gewijzigd naar een omgevingsvergunning voor de flora- en fauna-activiteit op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, tweede lid, onder g). U kunt meer lezen over soortenbescherming onder de Omgevingswet op de volgende website <https://iplo.nl/regelgeving/regels-voor-activiteiten/activiteiten-natuur/flora-en-fauna-activiteit/>.

1.2 Overgangsrecht Omgevingswet

Voor uw aanvraag is overgangsrecht van toepassing. Dit betekent dat het oude recht van toepassing is voor uw aanvraag tot het besluit onherroepelijk is. De reden hiervoor is dat de aanvraag voor een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is ingediend vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024). Dit overgangsrecht staat beschreven in artikel 2.9, eerste lid, van de Aanvullingswet natuur Omgevingswet.

Wanneer het besluit strekkende tot het verlenen van een ontheffing onherroepelijk is, wordt de ontheffing van rechtswege een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit als de activiteit onder de Omgevingswet vergunningplichtig is. Dit volgt uit artikel 2.6, eerste lid, van de Aanvullingswet natuur Omgevingswet.

1.3 Beschermingsregimes

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn er 3 beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 3.1, 3.2 en 3.4 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikelen 3.3 en 3.4 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrictlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 3.5 en 3.6 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. De artikelen 3.8 en 3.9 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 3.10 van de Wnb heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS ontheffing kunnen verlenen.

Voor alle soorten geldt in alle gevallen de algemene zorgplicht (artikel 1.6 van de Ow). Het gaat dan zowel om beschermd als onbeschermd dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen waarop een verleende ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd. De ontheffing kan in elk geval worden ingetrokken als blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

1.4 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben ten aanzien van soortbescherming aanvullende kaders vastgesteld. Deze zijn neergelegd in paragraaf 3.8.2 van de Omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor bepaalde soorten en handelingen zijn vrijstellingen opgenomen. Als activiteiten of handelingen al rechtmatig zijn gestart vóór 1 januari 2024, dan zijn de regels ten aanzien van soortbescherming uit paragraaf 2.6.1 van de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant van toepassing.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag. De aangevraagde activiteiten betreffen renovatiewerkzaamheden, zoals het vervangen van de kozijnen en het toevoegen van spouwisolatie. Aan de daken zullen geen werkzaamheden uitgevoerd worden. Deze activiteiten vinden plaats aan de Den Bult 7, 9, 11, 13, 14, 76 – 82 (even nummers), 86, 90, 92, 98 – 108 (even nummers) en 112, 114 en 116, 5615, te Eindhoven.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij aanvraag gevoegde rapportage in hoofdstuk 2 van het activiteitenplan.

Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFP/verspreidingsatlassen). Op 13 januari 2021 heeft een veldbezoek in het kader van een quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden. Het nader onderzoek naar huismus heeft plaatsgevonden in 2023 conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023). Het nader onderzoek naar gierzwaluw heeft plaatsgevonden in 2023 conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017). Het nader onderzoek naar gewone dwergvleermuizen heeft plaatsgevonden in 2023 conform het Vleermuisprotocol 2021 (NGB).

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

De aanvrager geeft aan dat er:

- 3 nesten van de gierzwaluw
- 1 zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis
- 5 nesten van de huismus

aanwezig zijn in het plangebied.

Door de werkzaamheden kunnen de nesten en verblijfplaatsen vernield of beschadigd worden en worden vleermuizen verstoord.

In het plangebied zijn 5 nesten van huismussen aangetroffen onder de dakpannen. Namelijk op Den Bult 14, 76, 90 en 91. Mogelijk zal verstoring plaatsvinden door de renovatiewerkzaamheden, er zullen geen nesten verloren gaan. In het plangebied zijn verder 3 nesten van gierzwaluwen aangetroffen onder de dakpannen aan de zijgevel. Er gaan geen nesten verloren, maar mogelijk treedt verstoring op door de renovatiewerkzaamheden. In het plangebied is ook 1 in- en uitvlieglocatie van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. De in/uitvliegopening wordt gevormd door een open stootvoeg op Den Bult 106. De betreffende spouwmuur wordt gebruikt als zomerverblijfplaats. Door de renovatiewerkzaamheden zal deze verblijfplaats verloren gaan.

2.4 Alternatievenafweging

Er zijn geen redelijke alternatieven mogelijk die zullen leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee voldoende onderbouwd om een ontheffing voor de gewone dwergvleermuis en gierzwaluw te verlenen.

Locatie

Het project is locatie-gebonden vanwege de renovatie van het woningbezit van Woonstichting Trudo. Vanwege de ouderdom van betreffende woningen is het gewenst om de bebouwing te renoveren.

Inrichting

Een alternatieve inrichting waarbij minder effecten op beschermde fauna optreden is niet mogelijk. Bij de gerenoveerde woningen zullen de muren veel beter geïsoleerd worden dan in de huidige situatie het geval is. Het gemiddelde energielabel van de woningen is C. De woningen voldoen niet meer aan de eisen van de huidige tijd. Vanwege de oude kozijnen ontstaat veel tocht en vocht, alsmede klachten van bewoners hierover (Knaapen Groep, persoonlijke communicatie). Door de slechte staat van de woningen kunnen vochtproblemen ontstaan. Bij de inrichting wordt rekening gehouden met de aangetroffen beschermde huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis door voorzieningen te realiseren in de nieuwe situatie en de nesten van de gierzwaluw en huismus in tact te laten.

Werkwijze

De renovatie zal plaatsvinden zonder het aantasten van de daken, waarmee de nestlocaties van gierzwaluw en huismus ongewijzigd zullen blijven. Het weglaten van de spouwisolatie, waarbij de huidige verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis gespaard worden, leidt niet tot voldoende verduurzaming. Bij de werkwijze worden daarnaast maatregelen genomen om doden, verwonden en onnodige verstoring te voorkomen. De gekozen werkwijze en planning brengen de gunstige staat van instandhouding niet in het geding en beperken de verstoring tot een minimum. De voorgestelde maatregelen zorgen voor het voldoen aan de zorgplicht en zorgvuldig handelen. Het slopen van de huidige bebouwing en vervolgens realiseren van nieuwbouw is niet wenselijk. Dit zowel vanwege de kosten en uitstoot die hiermee gepaard gaan (onder andere bij inzet van machines) en materialen die geproduceerd dienen te worden (grotere uitputting van de grondstoffen ten gevolge). Daarbij ook gezien de aanwezige fauna hier meer verstoring van zal ondervinden dan renovatie, gezien de duur hiervan veel langer is, en een veel langere periode uitgeweken dient te worden naar de tijdelijke voorzieningen. Daarnaast wordt mogelijk het groen dat in de directe omgeving van de woningen aanwezig is, bij sloop en nieuwbouw weggehaald, geroid en/of gekapt. Daarmee wordt een dusdanig onwenselijke situatie gecreëerd ten aanzien van huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis, dat dit niet als realistisch alternatief gezien wordt.

Planning

Bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de kwetsbare periodes van de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis. Voornemen is om het ongeschikt maken van de bebouwing voor de gewone dwergvleermuis buiten de kwetsbare winterperiode, namelijk de periode van 1 november t/m 1 april, uit te voeren. De werkzaamheden aan de woningen die in gebruik zijn als nestlocatie door huismus en gierzwaluw zullen volledig uitgevoerd worden buiten de kwetsbare broedperiode, zijnde de periode 1 maart t/m 1 september (mits in september geen sprake meer is van late vervolglegels). Ook zullen geen werkzaamheden aan de buitenzijde van de woningen worden uitgevoerd tijdens vorstperioden.

2.5 Belang van de aanvraag

In de aanvraag zijn de belangen voldoende onderbouwd om een ontheffing voor de gierzwaluw en gewone dwergvleermuis te verlenen.

De ontheffing is gevraagd op grond van de belangen 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid en ter bescherming van flora en fauna (voor de gewone vleermuis tevens: of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale en economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten)' zoals genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b en 3.8, vijfde lid, onder b, van de Wnb.

Woonstichting Trudo is voornemens de woningen binnen de onderzoekslocatie te verduurzamen (Prestatieafspraken 2019 / CO₂ neutraal 2050). Bij de gerenoveerde woningen zullen de daken en muren veel beter geïsoleerd worden dan in de huidige situatie het geval is. Het gemiddelde energielabel van de woningen is C. De woningen voldoen niet meer aan de eisen van de huidige tijd. Vanwege de oude kozijnen ontstaat veel tocht en vocht, alsmede klachten van bewoners hierover (Knaapen Groep, persoonlijke communicatie). Door de slechte staat van de woningen kunnen vochtproblemen ontstaan. Hoewel vochtproblematiek niet direct leidt tot acuut gevaar voor de volksgezondheid op de korte termijn, vormt dit op de lange termijn wel een ernstig gevaar voor de volksgezondheid, doordat vochtproblematiek leidt tot schimmelvorming alsmede de aanwezigheid van huisstofmijt.

Door de oude woningen te renoveren, waarbij materialen worden gebruikt conform de huidige gestelde bouwtechnische eisen, wordt voorzien in het realiseren van woningen met een gezond binnenklimaat voor bewoners. Hierdoor worden gezondheidsproblemen als luchtwegproblemen en allergieën verminderd of voorkomen. Middels deze veranderingen levert de initiatiefnemer een bijdrage aan de verbetering van de volksgezondheid.

2.6 Maatregelen

In het activiteitenplan (hoofdstuk 8) is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk te voorkomen.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Tijdelijke voorzieningen

Huisumus

- Er zijn 5 tijdelijke tweedelige nestkasten opgehangen van het type HMT2 van Unitura of vergelijkbare kast binnen 200 meter van het plangebied (zie figuur 5 in bijlage 2).
- De voorzieningen zijn eind november 2023 geplaatst, op 1 tweedelige nestkast na. Deze wordt minimaal 3 maanden voor de start van versturende werkzaamheden alsnog geplaatst.

Gierzwaluw

- Om gedurende de werkzaamheden voldoende nestgelegenheid te garanderen, zijn nestkasten met in totaal twee nestplaatsen voor de gierzwaluw per aangetroffen nestlocatie worden opgehangen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden, maar binnen 200 meter vanaf de huidige nestplaats. De tijdelijke kasten zijn alleen geplaatst voor het geval het noodzakelijk is om binnen het broedseizoen te werken.
- De voorzieningen zijn eind november 2023 geplaatst. Deze nestkasten zijn conform de voorwaarden uit het Kennisdocument gierzwaluw (BIJ12, versie juli 2017) opgehangen, in overleg met een ecologisch deskundige. Als alternatieve verblijfplaats wordt gebruik gemaakt van een gierzwaluwkast van het type GZT1 van Unitura of een vergelijkbare kast (figuur 5 en 6, bijlage 2).

Gewone dwergvleermuis

- Voor het aanbieden van tijdelijke alternatieven zijn in november 2023 binnen circa 200 meter van het plangebied 4 tijdelijke voorzieningen opgehangen van het type VMT1, van Unitura of een vergelijkbare kast (figuur 5, bijlage 2).

Ongeschikt maken

Huismus

- Het broedseizoen van huismus loopt globaal van 1 maart tot 1 september. Door de werkzaamheden aan de buitenzijde van de woningen tussen 1 september en 1 maart (en buiten vorstperioden bij woningen die in gebruik zijn als nestlocatie door huismus) uit te voeren, worden de werkzaamheden volledig buiten het broedseizoen van huismussen uitgevoerd. Wel zal bij werkzaamheden aan de woningen die in gebruik zijn als nestlocatie door huismus in september een controle plaatsvinden om te beoordelen of geen sprake is van late vervolglegels.
- Bij werkzaamheden buiten het broedseizoen kunnen huismussen uit zichzelf wegvliegen. Wanneer de renovatiewerkzaamheden door bijvoorbeeld slecht weer uitlopen en deze niet afgerond kunnen worden in het eerste kwartaal volgens de planning, zullen de betreffende woningen vóór 1 maart ongeschikt gemaakt worden voor huismussen. Dit wordt uitgevoerd door de onderste rij pannen zorgvuldig op te tillen om te kijken of er huismussen onder verblijven. Als dat niet het geval blijkt te zijn, worden de pannen weer teruggelegd en wordt de ruimte tussen de pan en de gevel afgesloten met rugvulling of weringborstels zodat huismussen de woningen niet kunnen gebruiken om te broeden.

Gierzwaluw

- Het broedseizoen van gierzwaluw loopt globaal van 15 april tot 1 september. De woningen die buiten het broedseizoen gerenoveerd worden, kunnen zonder aanvullende maatregelen voor het ongeschikt maken, gerenoveerd worden. De gierzwaluw is in deze periode afwezig en zal dan ook niet verstoord worden door de werkzaamheden.
- Om het mogelijk te maken om te werken in het broedseizoen worden de te renoveren woningen voorafgaand aan het broedseizoen (vóór 15 april) ongeschikt gemaakt worden om de aanwezigheid van broedgevallen van de gierzwaluw tijdens het broedseizoen te voorkomen. Indien tevens huismussen zijn aangetroffen dient de bebouwing reeds voor 1 maart ongeschikt gemaakt te worden.
- De bebouwing kan ongeschikt gemaakt worden door de openingen in het dak ontoegankelijk te maken voor desbetreffende soorten. Daarnaast wordt de ruimte onder de dakrand rondom de bebouwing ontoegankelijk gemaakt voor de gierzwaluw. Er wordt materiaal gebruikt om de dakranden, ruimtes onder de dakpannen en ruimtes in het overstek dicht te maken, zoals dakgootborstels en steigerdoek.

Gewone dwergvleermuis

- Het ongeschikt maken voor vleermuizen wordt gerealiseerd door voorafgaand aan de renovatiewerkzaamheden de kopgevels, open stootvoegen en andere geschikte openingen onder betimmeringen en vensterbanken en dergelijke ongeschikt te maken middels het aanbrengen van exclusion flaps en het oplichten en indien nodig dichtzetten van loodslabben.
- Het ongeschikt maken zal uitgevoerd worden in de actieve periode van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 1 november, en bij een avondtemperatuur van minimaal 7°C.
- Vanwege het broedseizoen voor de huismus zal het ongeschikt maken van de bebouwing uitgevoerd worden tussen 1 september en 1 november.
- De exacte werkwijze wordt ter plaatse beoordeeld en begeleid door de ecologisch begeleider.

Controlerondes

- Na ongeschikt maken van de bebouwing zal een wachttijd van op zijn minst 3 aaneengesloten nachten (onder gunstige weersomstandigheden) aangehouden worden om eventueel nog aanwezige dieren in de gelegenheid te stellen te vertrekken.
- Omdat het vleermuisonderzoek slechts een momentopname betreft en vleermuizen opportunistisch kunnen zijn ten aanzien van de keuze van hun verblijfplaats, wordt na afloop van het ongeschikt maken van de woningen een controleronde uitgevoerd. Hierbij wordt gecontroleerd of de bebouwing goed ongeschikt is gemaakt.
- Indien noodzakelijk worden door de ecologisch begeleider, op basis van deze controleronde, aanvullende maatregelen voorgesteld.

Permanente voorzieningen

- De bebouwing zal na de werkzaamheden weer op dezelfde wijze geschikt zijn voor huismus en gierwaluw, aangezien er geen werkzaamheden aan de daken zullen plaatsvinden. Er zullen dan ook geen permanente voorzieningen gerealiseerd worden.
- De bebouwing op de onderzoekslocatie zal wederom geschikt zijn voor de gewone dwergvleermuis. Dit kan gerealiseerd worden door het realiseren van inbouwkasten in de zijgevels. Bij het toepassen van vervangende inbouwvoorzieningen zal een minimale maat van 50 x 80 centimeter aangehouden worden per vervangende voorziening.
- Ten behoeve hiervan zal 1 geschakelde tweelaagse kast geplaatst worden, van de typen VMPM2 of VMPM2u van Unitura, of vergelijkbaar.
- Op elke zijgevel zal een inbouwkast geplaatst worden.
- De exacte locaties zullen in overleg met een ecologisch deskundige bepaald worden en zullen later bijgevoegd worden aan het bij te houden logboek.

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

2.7 Voorschriften

Wij nemen in aanvulling op voorgestelde maatregelen de volgende voorschriften op om de staat van instandhouding te kunnen borgen voor de gierwaluw en gewone dwergvleermuis.

Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden aanvangen bekend is, maar uiterlijk 2 weken voor de start van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De ontheffinghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl, als bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere activiteiten als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Dit besluit kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan dit besluit verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van dit besluit en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.

6. De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de activiteiten (inclusief alle maatregelen die er voor de soorten worden genomen) uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 8)
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ (hierna: ecooloog) op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken, uitvoeren van de controleronde en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op eerste verzoek van een toezichthouder te worden gegeven.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen voor het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk 2 weken voor de start van de werkzaamheden. Mail het ecologisch werkprotocol naar info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.
10. Zodra alle handelingen en activiteiten zijn uitgevoerd die betrekking hebben op de beschermde soorten opgenomen in de ontheffing, dient de afronding van de werkzaamheden bij ons te worden gemeld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de gerealiseerde permanente voorzieningen, het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen en de inrichting van het plangebied. Dit dient u te doen door het logboek naar ons op te sturen via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

De algemene voorschriften zijn opgenomen voor een correcte toepassing en naleving van de ontheffing door de ontheffinghouder en gemachtigde(n).

Specifieke voorschriften

Gewone dwergvleermuis

11. De tijdelijke en permanente vleermuiskasten dienen conform de volgende eisen van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis te zijn gerealiseerd:
 - De kasten dienen op ten minste 2 verschillende windrichtingen te hangen, zodat er een verschil aan microklimaat gerealiseerd wordt.
 - De kasten dienen een vrije aanvliegeroute te hebben.
 - De kasten dienen op minimaal 3 meter hoogte te hangen.
 - De kasten dienen vrij te zijn van kunstlicht.
 - De kasten dienen vrij te zijn van verstoring.
 - De kasten dienen buiten bereik van predatoren te hangen.
12. De permanente voorzieningen van de gewone dwergvleermuis dienen een minimale maat van 50 x 80 centimeter te zijn per vervangende voorziening.

Dit voorschrift is opgenomen omdat bij het schakelen van 2 kasten van de typen VMPPM2 of VMPPM2u de minimale maat van 50 x 80 centimeter niet gehaald zal worden.

¹ Wat wij hieronder verstaan staat op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): <https://www.rvo.nl/onderwerpen/buiten-werken/ecologisch-deskundige>

13. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende nachten moeten de weersomstandigheden tijdens de eerste 2 uur na zonsondergang overeenkomen met de eisen die het vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de vleermuizen daadwerkelijk zullen uitvliegen na het ongeschikt maken en om te borgen dat ze onder gunstige weersomstandigheden een andere verblijfplaats kunnen zoeken.

14. Tijdens de gehele controleronde moet het droog zijn.
15. De vleermuizen mogen na de controleronde geen toegangsmogelijkheden meer hebben tot de bebouwing.
16. In het logboek dient te worden vastgelegd op welke wijze de controleronde is uitgevoerd en wat de resultaten van de controleronde waren. De datum, tijd, aantal onderzoekers en de weersomstandigheden tijdens de controleronde dient in het logboek beschreven te staan.

Gierzwaluw/huismus

17. De nestkasten van de gierzwaluw dienen conform de eisen van het Kennisdocument gierzwaluw (BIJ12, versie juli 2023) opgehangen worden.

Dit voorschrift is opgenomen omdat er per juli 2023 een nieuw kennisdocument is uitgebracht van de gierzwaluw met de nieuwste inzichten voor bescherming van de gierzwaluw.

18. Het is niet toegestaan om tijdens het broedseizoen van de gierzwaluw werkzaamheden uit te voeren bij de woningen met nestlocaties. Het is ook niet toegestaan om de verblijfplaatsen vooraf het broedseizoen ongeschikt te maken. Omdat de woningen niet ongeschikt gemaakt mogen worden voor de gierzwaluw, is dit ook niet mogelijk voor de huismus.

Wij nemen dit voorschrift op omdat er niet is onderbouwd wat de zwaarwegende redenen zijn om in het broedseizoen te werken (zie paragraaf 3.1 Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2023)).

Door het nemen van maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de staat van instandhouding van de gierzwaluw, huismus en gewone dwergvleermuis niet in het geding, door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

3. Conclusie

De gevraagde ontheffing wordt voor de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis en beschreven activiteiten verleend. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE

Figuur 1. Locatie Den Bult 7, 9, 11, 13, 14, 76 – 82 (even nummers), 86, 90, 92, 98 – 108 (even nummers) en 112, 114 en 116, 5615, te Eindhoven. De activiteiten vinden plaats binnen het witte omlinjde gebied.

Figuur 2. Locatie van de aangetroffen huismusnesten.

Figuur 3. Locatie van de aangetroffen gierzwaluwnesten.

Figuur 4. Locatie van de aangetroffen zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.

BIJLAGE 2. LOCATIE VAN DE MAATREGELEN

Figuur 5. Locatie van de tijdelijke voorzieningen. Donkerrood de locatie van de tijdelijke vleermuiskasten, lichtrood de locatie van de tijdelijke huismuiskasten en blauw de locatie van de gierzwaluwkasten.

Figuur 6. Deel 2: Locatie tijdelijke gierzwaluwkasten.

BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten Ontheffing Wet natuurbescherming, onderdeel beschermde soorten		
<u>Gegevens</u>		
Aanvraagnummer	Z/213809	
Naam initiatief	Renovatiewerkzaamheden Den Bult te Eindhoven	
Ontheffingsperiode	voor de periode van 1 september 2024 tot en met 28 februari 2026	
Ontheffinghouder		
Naam aanvrager		
Adres		
PC-Woonplaats		
<u>Gegevens werkzaamheden:</u>		
Contactpersoon uitvoering werkzaamheden		
Telefoonnummer (vast)		
Telefoonnummer (mobiel)		
Contactgegevens ecoloog betrokken bij uitvoering		
Locatie(s) werkzaamheden		
Datum gereedkomen compensatiemaatregelen		
Datum start werkzaamheden		
Overzicht planning werkzaamheden		
<i>Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 weken van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord</i>		
Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl	

KENNISGEVING WET NATUURBESCHERMING, Stichting Trudo, Den Bult 7, 9, 11, 13, 14, 76 – 82 (even nummers), 86, 90, 92, 98 – 108 (even nummers) en 112, 114 en 116, 5615, te Eindhoven, Z/213809

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 13 maart 2024 een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming hebben **verleend** (kenmerk: z/213809-374126) aan Stichting Trudo, Torenallee 34, 5617 BD, Eindhoven voor de Renovatiewerkzaamheden, voor de locatie Den Bult 7, 9, 11, 13, 14, 76 – 82 (even nummers), 86, 90, 92, 98 – 108 (even nummers) en 112, 114 en 116, 5615, te Eindhoven. De ontheffing is geldig voor de periode van 1 september 2024 tot en met 28 februari 2026.

De aanvraag, het besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 15 maart 2024 tot en met 25 april 2024 6 weken **ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), telefoonnummer (088) 743 00 00. Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of te vinden op de website <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/> onder 'officiële bekendmakingen'.

Bezwaar

Is dit besluit aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Is het besluit niet rechtstreeks aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u alleen een bezwaarschrift indienen als het besluit directe gevolgen voor u heeft. Verstuur uw bezwaarschrift binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor: rechtspraak.nl/bestuursrecht.

Aan deze procedure is het kenmerk z/213809 gekoppeld. Wij verzoeken u bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

's-Hertogenbosch, maart 2024